

Helse

Notat

Til: Hovedutvalg helse og omsorg

Kopi til:

Saksbehandlar: Aslaug Irene Skjold

Vår referanse: 21/1956-2

Dato: 17.11.2021

Orientering om utsett evaluering Rus og psykisk helse - BrukerPlan

Bakgrunn:

Hovedutvalg helse og omsorg behandla i sitt møte 28.08.2019 sak 35/19 Rus- og psykisk helsetjeneste - status, utvikling og måloppnåelse. Det blei gjort følgande vedtak: *På bakgrunn av endring i nasjonale kartleggingsrutiner legges ny sak om status frem for hovedutvalget første halvår 2021.*

Aktuell situasjon.

Kommunen nyttar kartleggingsverktøyet BrukerPlan i arbeidet. BrukerPlan skulle etter planen gjennomførast hausten 2020, men blei utsett fleire gonger, med siste tidspunkt for kartlegging hausten 2021. Kommunen er nå varsla om at kartlegginga i BrukerPlan på ny er utsett. Årsaken er spørsmål om alle løyver til å kartleggja og samla personopplysningar er i orden. Det betyr at siste landsdekkande kartlegging framleis er kartlegginga hausten 2018. Problemet rundt BrukerPlan er eit nasjonalt problem, så ingen kommunar får gjennomført kartlegging dette året.

Kartleggingsverktøyet BrukerPlan

For å kunne gi et godt bilde av status i tenesteområdet innan rus- og psykisk helse nyttar kommunen data fra kartleggingsverktøyet BrukerPlan. Dette gir informasjon om omfang og karakteren av rusmiddelmisbruk i kommunen. Fra og med 2015 omfattar kartlegginga også personer med kjent psykisk helseproblem, uten rusproblemer. Kartleggingen blir gjennomført av KORFOR vest (Regionalt kompetansesenter for rusmiddelforskning i Helse Vest).

Dei som blir kartlagt i BrukerPlan er brukerar i forløp 2 (kortvarige alvorlige lidningar) og 3 (alvorlige og langvarige lidningar) som mottar tenester i kommunen. I Karmøy har rus- og psykisk helseteneste, NAV, barnevern og helsestasjonstenesta deltatt i kartlegginga.

BrukerPlan er eit kartleggings- og planleggingsverktøy som blei utarbeida i Helse Fonna like etter rusreforma i 2004. Karmøy var ein av dei 4 opprinnelege kommunane som var med å utvikla og tok i bruk programmet.

KORFOR vest definerer BrukerPlan slik:

"BrukerPlan er et verktøy for kommuner som ønsker å kartlegge omfang og karakteren av rusmiddelmisbruk i kommunen. Fra og med 2015 omfatter kartleggingene i tillegg personer med kjent psykisk helseproblem, uten rusproblemer."

Kartleggingane viser kva som fungerer bra, og kva ein treng jobba vidare med. BrukerPlan har gitt kommunar og helseføretak eit svært godt grunnlag for å evaluera noverande situasjon, og planleggja kor innsats må rettast framover.

Brukeplan var etter kvart rulla ut og tatt i bruk i heile landet i samband med opptrappingsplanen på rusfeltet. Frå 2005 og fram til 2018 var det årlege kartleggingar. I 2019 skulle ein gå over til kartlegging anna kvart år sidan dei siste årlege kartleggingane viste stabile tal. I 2020 blei kartlegginga utsett på grunn av pandemien, og når ein no i 2021 skulle kartleggja, viste det seg at ikkje alle fullmaktene kring personvern var i orden. Kartlegginga vart derfor utsett til 2022. All dokumentasjon i databasane måtte slettast, noko som er gjort i Karmøy.

Konsekvens

Det betyr at Karmøy, som andre kommunar, ikkje får gjort opp status i 2021 med bruk av BrukerPlan. Det påverkar likevel ikkje den daglege drifta. Vurderinga er at det framleis er veldig stabilt rundt brukarar med langvarige hjelpebehov, og at det ingen auke i unge personar med rusutfordringar.

Det er ei auke i etterspurnad etter Rask psykisk helsehjelp. Ei auke som kommunen foreløpig har klart å handtera. Dette er ei brukergruppe som ikkje blir kartlagt i BrukerPlan (forløp 1: milde til moderate problem som treng kortvarig oppfølging)

Alternativ innsamling av data for å få oversikt over behov og utvikling.

- ROP vil over nyttår nytta rapportar me kan få ut av fagsystemet. Ein vil kunna finna noke ut om antal brukarar, kjønn, alder og liknande. Men ikkje i nærleiken av det nivå på informasjon som Brukerplan ga oss.
- ROP har tatt initiativ til møte med barnevern og helsestasjonstenesta for ungdom over nyttår. Føremålet er å sjå om dei kan seia noko om utviklinga i aldersgruppa 15 -18 år for å få ein indikasjon på kva ROP kan forventa av tilgang på nye brukarar.
- ROP etablerte i haust eit fora for halvårige møte med brukarorganisasjonar som er aktive i regionen på området rus / psykisk helse. Føremålet er å etablere eit fora for informasjonsutveksling kor ein og eventuelt kan fanga opp endringar som skjer i lokalmiljøet. ROP inviterte 5 organisasjonar som alle takka ja, men berre ein møtte. Det er planlagt nytt møte tidleg i vår.

Avslutting.

Mellombels stans i kartlegging i BrukerPlan påverkar ikkje dagleg drift på kort sikt. Men det er vanskeleg å rapportera like detaljert. BrukerPlan gir svært god oversikt over kva ein handterer godt i kommunen og kva ein må ta tak i på lengre sikt. Det fungerer derfor som eit godt evaluerings- og planleggingsverktøy. Karmøy kommune håpar derfor at fullmakter og personvernomsyn blir handtert nasjonalt slik at kommunen kan kartleggja i 2022.